

СЕКЦІЯ 3. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПОРТФЕЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Гуменюк А.О., студент кафедри фінансів, КНУТД, м. Київ, Україна

Постановка проблеми. За умов невизначеності вирішення проблем формування ефективного інструментарію, складу та обсягів портфельного інвестування в першу чергу пов'язане з об'єктивною оцінкою дохідності та ризиків при виборі об'єктів для інвестування.

Питанням теорії портфеля присвячена велика кількість робіт Д. Тобін, Г. Марковіц отримали Нобелівські премії за визначні досягнення у цій сфері. Також У. Шарп зробив значний внесок у теорію формування ціни фінансових активів.

На даний момент вплив світової економічної кризи обумовлює підвищення ризиків при портфельному інвестуванні, що визначає потребу вибору для інвестування об'єктів з більш високою доходністю, з більш привабливим співвідношенням між вартістю придбання та віддачею від подальшої реалізації чи експлуатації даного об'єкту.

Головна відмінність портфельного інвестування від прямих інвестицій полягає в тому, що у випадку формування портфелю інвестор має на меті отримання доходу від купівлі-продажу цінних паперів у результаті коливання їх курсової вартості, тоді як мета прямих інвестицій – отримання доходу в майбутньому або ж придбання права на управління підприємством.

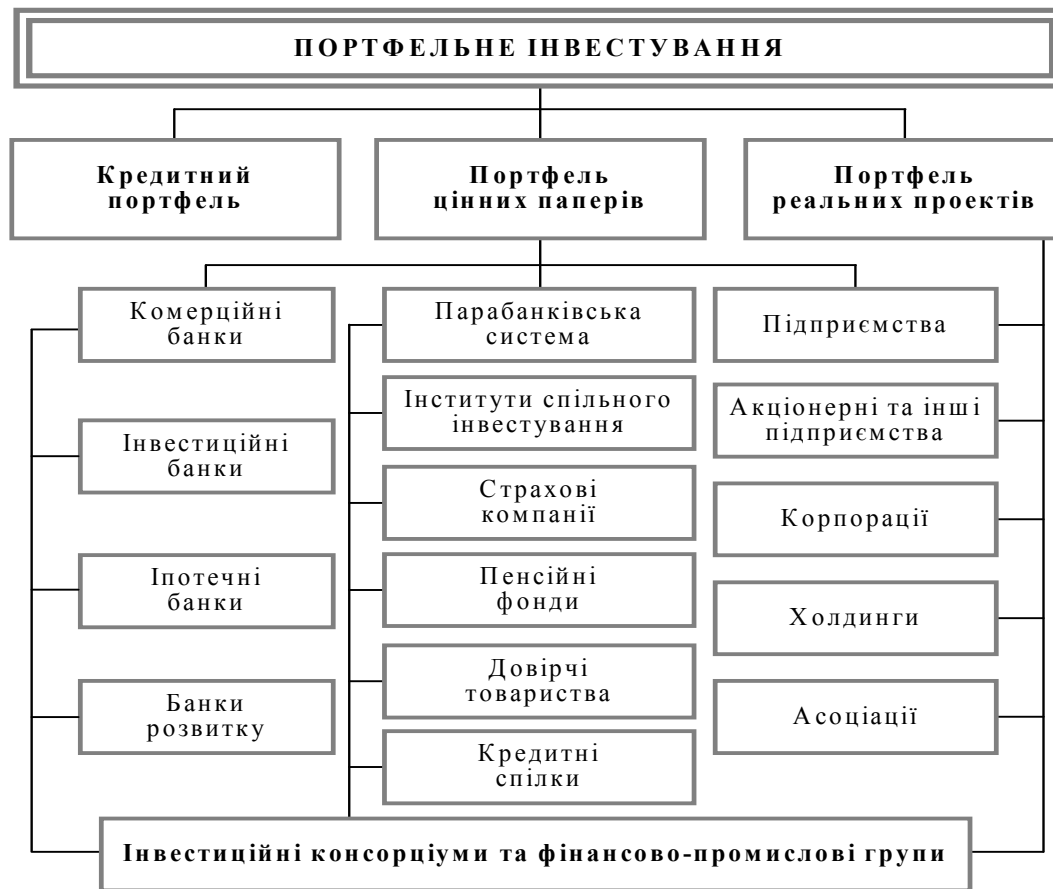
Інвестиційний портфель – це цілеспрямовано сформована сукупність об'єктів фінансового та/або реального інвестування, призначена для реалізації попередньо розробленої стратегії, що визначає інвестиційну мету.

Управління портфелем потребує зваженого підходу і дає найкращі результати завдяки ретельному аналізу потреб інвестора, а також прийнятних для включення в портфель інвестиційних інструментів. При формуванні портфеля слід зважати на такі умови: необхідний рівень поточного доходу, збереження й приріст капіталу, податкові аспекти, ризик тощо.

На сучасному етапі економічного розвитку інвестиційна активність індивідуальних інвесторів та юридичних осіб передбачає вкладення надлишкових (тимчасово вільних) коштів не в один, а у велику кількість інвестиційних об'єктів, генеруючи тим самим певну диверсифіковану сукупність їх (рис. 1).

У практичній діяльності конкретний портфель цінних паперів за кожним наведеним вище критерієм належать до певного типу. Поєднання (комбінація) типів портфельів за кожним з критеріїв характеризується створенням загальних типів портфельів цінних паперів. Так, комерційним банком або іншим портфельним інвестором може формуватися дохідний, інституційний, агресивний, збалансований,

гнучкий портфель зростання. Окремо взятий тип портфеля цінних паперів має певні принципи формування, оцінки та управління. Поєднуючи типи портфелів за кожним критерієм, формування портфеля здійснюють на базі певним чином узагальнених принципів та методів.

Рис. 1. Метод «портфельного інвестування»
Джерело: [1]

В основі портфеля зростання лежать фінансові інструменти, які забезпечують високі темпи збільшення капіталу. До цих активів можуть належати акції підприємств, які велику частку прибутку реінвестують у свою діяльність, унаслідок чого покращуються їх фінансові показники та зростають курсові вартості акцій; акції успішно функціонуючих компаній; акції перспективних підприємств та венчурних (ризикових) компаній (за наявності звичайно певної ймовірності зростання їх курсових вартостей); довготермінові облігації з купонною ставкою, яка може забезпечити зростання ринкової ціни облігації в майбутньому за наявності ймовірності зниження відсоткових ставок; акції недооцінених ринком компаній; похідні фінансові інструменти за наявності ймовірності руху біржових цін на активи, який сприятиме зростанню капіталу, та інші цінні папери.

Отже, сучасні процеси зростання невизначеності, при формуванні інвестиційного портфелю, пов'язані із загальними тенденціями (світова економічна криза) і системними причинами й визначають необхідність якісного дослідження

ризиків і доходності кожного потенційного суб'єкта інвестування. За цих умов важливою задачею є обрання перспективних напрямків інвестування з огляду на необхідність забезпечення доходності інвестиційного портфелю в цілому. У зв'язку з існуванням високих ризиків (політичних, економічних, галузевих тощо) інвесторам необхідно формувати портфель цінних паперів, щоб збалансувати ризик і дохідність та запобігти їх різкому коливанню.

Список літератури:

1. Портфельне інвестування: навч. посібник / А.А. Пересада, О.Г. Шевченко, Ю.М. Коваленко, С.В. Урванцева. — К. : КНЕУ, 2004. — 408 с.
2. Вовчак О.Д. Інвестування / О.Д. Вовчак // Львів «Новий Світ – 2000», 2007. – 544 с.
3. Мазуренко В.І. Типи сучасних фінансових криз / В.І. Мазуренко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2004. – Вип. 29-30. – С. 15 - 25.
4. Полозова В.М. Особливості управління портфелем фінансових інвестицій підприємства / В.М. Полозова // Вісник Хмельницького Національного університету. – 2009. - № 4. – Т.2. – С. – 114 - 116.
5. Луців Б.Л. Інвестиційний банківський портфель / Б.Л. Луців // К. : Лібра, 2002. – 192с.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ІНВЕСТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

*Єрохондіна Т.О., к.т.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
виробничої сфери, Гусак В.М., студент,
ДВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна*

Світова економіка характеризується необхідністю постійного зростання продуктивності в умовах обмеженості наявних ресурсів. У зв'язку з цим постійно здійснюється зміна компонентів, які її складають, та зв'язків між ними з метою підвищення ефективності використання доступних ресурсів. Це досягається за рахунок безперервної інноваційної діяльності в усіх можливих галузях та на різних структурних рівнях національного господарства, регіону і всього світового господарства в цілому. Сьогодні інновації забезпечують більш високий рівень віддачі, ніж звичайне залучення додаткових ресурсів. Саме тому інноваційна діяльність країни стає найважливішим чинником її конкурентоспроможності в системі світового господарювання. А забезпечення об'єктивності оцінки стану та тенденцій інвестування інноваційного розвитку національного господарства є одним із найважливіших завдань, оскільки на основі отриманої інформації приймаються важливі управлінські